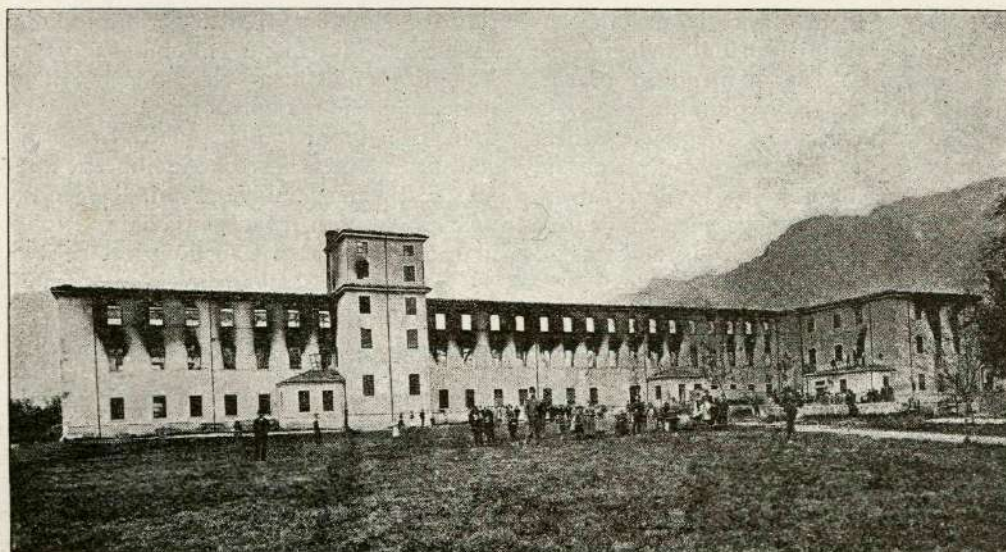

Razne stvari.

Naše slike.

Smrt Rafaelova. Da vidijo naši cenjeni prijatelji, kako umevata in predočujeta dva slikarja ta predmet, kažemo danes poleg lanske slike Šubičeve sliko londonskega slikarja O'Neila. Lani smo opisali Rafaela in povedali, da je umrl dne 6. malega travna l. 1520., star šele 37 let. Dasi tako mlad, vendar je z neumorno pridnostjo dovršil 287 slik in 576 risb. — O'Neil nam predočuje Rafaela umirajočega sredi prijateljev in učencev solnčnega, jasnega jutra. Okno je odprto, umetniško oko se ozira na Monte Pincio. V desnici

drži rožni venec. Ob nogah sedi kardinal, njegov prijatelj in zaščitnik, za njim sta dva redovnika, in ob desnem robu slike je oltar, na katerem se je opravila sveta daritev. Nekoliko naprej pa odkriva jeden izmed Rafaelovih učencev njegovo poslednjo sliko: Izpremenjenje. — Henry O'Neil se je rodil v Petrogradu leta 1817.; šest let star je prišel v Anglijo, l. 1837. vstopil v londonsko akademijo. S sliko „Hči Jeftejeva“ si je pridobil slavno ime. Slikal je mnogo drugih znamenitih slik, kakor: „Poslednji trenutki Mozartovi“, „Nabuhodonosor si dá čitati zgodbe“, „Slovo Marije Stuartove“, „Pred bitvijo pri Waterlou“ i. dr. Našo sliko je

Predilnica v Ajdovščini po požaru. (Fotogr. Ant. Jerkič.)

dovršil l. 1866. Naš umetnik se ni skladal z novejšo (zlasti ne francosko) umetnostjo. Tudi na naši sliki se vidi, da je prijatelj klasičnim proizvodom italijanskim. — Železniški most čez Ljubljano. Stran 465. Ta slika bodi v spomin, da so predlanskim poletu delali most čez Ljubljano zraven ljubljanske mestne klavnice. Dasi je „Gruberjev prekop“ tukaj dokaj ozek, vendar je most dolg in veličasten, ker gré čez Ljubljano ne naravnost, ampak povprek, v podobi Andrejevega križa. — Bumba ali pinja. Na Tešnju pri Sv. Jakopu v Rožni dolini na Koroškem se vidi zanimiva strelna priprava, kakor jo kaže slika na str. 473. Bumbo jo imenujejo. V bumbo streljajo o svečanih prilikah, kakor o veliki noči itd. s puško ali samokresom. Povečani glas puške doni ali bobni daleč v tisto mër, kamor je obrnjen debeli odprti konec. Od bobnenja je bržkone ime ‚bumba‘. Ako stojiš

blizu ob strelu, slišiš, kako hiti tisti zrak, ki ga je strel pihnil ven, žvižgajoč za glasom, ki ga je provzročil strel, tako, da ga navidezno spremljamo z očmi na daljavo do 500 metrov. Če pa meri puška popolnoma v sredino bumbe, prikaže se pri strelu venec iz dima, in ta hiti z žvižgajočim zrakom vred v daljavo, in v tem slučaju slišimo žvižgajoči zrak in vidimo skupno z njim hiteči dimov venec. To pripravo imenujejo tudi ‚pinjo‘, ker ima v veliki obliki njeno podobo. Pravijo, da ‚v pinjo streljajo‘. Narejena je čisto preprosto. Bumba ima kakor škaf dno na ožjem koncu ravno tako pritrjeno, samo da so njene doge navadne, po pet metrov dolge deske, z železnimi obroči okovane. Dno je v premeru široko 25 cm, v sredi z okroglo luknjo, v katero se pri streljanju vtika puška. Debéli odprti konec je širok 75 cm. — Velika predilnica v Ajdovščini je pogorela dne 12. mal. travna t. l.